

velvilligt ved senere Behandling som ved første Behandling tidligere her i Thinget.

Indenrigsministeren (Singer & Lev):

Jeg skal lige overført det ærede Medlem være, at jeg ganske vist ikke har efterføjet Noget som helst af den Forhandling, og jeg beskæftiger mig med et temmelig stort Antal af meget heterogene Sager, saa min Huskommelse kan maatte stikke mig, men den gjør det sjældent, naar man har haft sin bestemte Anskuelse, thi den kan man nok huske. Jeg vil derfor vanskeligt kunne have udtalt dette. Jeg har ganske sikkert sagt, at jeg fandt det nødvendigt at gaa til Afstemning i Kommunerne, naar man overhovedet vil gaa til hemmelig Afstemning; og det er da ogsaa høist unaturligt hele Landet over at slæbe Folk omkring til hemmelig Afstemning, som dog langt bedre kan praktiseres i Kommunerne, og som alle Steder praktiseres der. Det er muligt, at jeg har udtalt mig for Hensigtsvægsigheden af Forholdstalsvalgmaaden. Min Mening er det, og jeg vedkender mig den, men jeg kan ganske vist ikke have sagt, at det var en nødvendig Betingelse, det er sikkert; man kan jo for Resten se efter; skulde jeg huske feil, saa gjør det mig ondt, men jeg har ikke haft den Mening, og derfor har jeg heller ikke kunnet udtale den.

Solfstein: Paa Flertallets Vegne skal jeg tillade mig at anbefale Fremme af dette Forslag. Dette Forslag er som bekendt oprindeligt fremsat for nogle Aar siden af det ærede Medlem fra Næstved (Beth) i Forbindelse med det ærede Medlem fra Faxe, som ikke er Medlem længer. Det har været fremmet af Folkethinget og har været Gjensstand for Behandling i et Udvalg og er vedtaget af Folkethinget i samme Skikkelse, som det nu er indbragt. Det er Folkethingets gamle Forslag, og det er selvfølgelig, at vi ønske det fremmet ligesom tidligere. Jeg nævner dette, for at der ikke skal være Tvetydighed i saa Henseende. Jeg skal med det Samme henlede det kommende Udvalgs Opmærksomhed paa et Punkt, og dernæst rette et Spørgsmaal til den ærede Indenrigsminister om en Sag, som staar noget i Forbindelse dermed. Det Punkt, jeg vil henlede det kommende Udvalgs Opmærksomhed paa, er bestemt at tage under Overveielse, om det ikke maatte være rigtigt, at man her som hørt fra denne Afgjørelse ved Valgene ved relativ Majoritet. Det er i og for sig ved Valgene en meget tvivlsom Fremgangsmaade, idet et Mindretal kan afgjøre et Valg. Man har tænkt, at det blev den

relative Majoritet, som blev det Afgjørende, medens der ved Hjælp af Manøvrer, Raaring og andre Kunstter ikke bliver det Mindste i Veien for, at en absolut Minoritet kommer til at repræsentere Kredsen, og saa maatte den relative Majoritet slet ikke komme til at repræsentere den. Men selv, idet at der gjøres saadanne taktiske Bevægelser; er det, naar en Kreds er delt i mange Mindretal, muligt, at et Mindretal, som i ingen Henseende repræsenterer Kredsen, kommer til at repræsentere dens Anskuelse paa Folkethinget. Det kan let udtvivas ved at gaa den Vej, som der gaas i andre europæiske Lande; idet der saaledes i Frankrig og Tyskland forlanges, at der ved Valgene skal være absolut Flertal af de afgivne Stemmer, saaledes at den, der ikke har absolut Flertal, betragtes som ikke valgt, og saa bliver det bagefter at foretage Omvalg mellem de Kandidater, som have det største Stemmeantal, og et saadant Omvalg bliver da det afgjørende. Jeg henstiller dette til Overveielse, fordi jeg antager, det vil vise sig, at der ved de mange Valg, vi have haft, i flere Tilfælde er flet Urret mod Valgkredse.

Til den høitærede Indenrigsminister vil jeg stille det Spørgsmaal, hvad Meningen er med det Cirkulære, som er udstedt i disse Dage med Hensyn til Efterhyn af Valglisten. Det har ikke nogen Betydning; naar en saadan Lov om hemmelig Afstemning vedtages, saa spiller det ingen Rolle mere; men da der ikke er nogen Udfigt hertil, at det sker saa hurtigt efter den Maade, hvorpaa det hidtil er gaaet, og vi ikke vide, hvornaar der paa ny skal være Valg, saa kunde det jo være af Interesse ogsaa for det kommende Udvalg at kjende Ministerens Stilling til Efterhyn af Valglisten. I gamle Dage herskede den lige saa prisfellige som nyttige Praxis fra et ministerielt Synspunkt, at Høire fik dem at se, men ikke Venstre. Det var naturligtvis ikke for at tilveiebringe Valgtryk, men i Oplysningens Interesse — det tvivler jeg ikke om — men den høitærede Minister har forladt denne Praxis og har udstedt et Cirkulære af 17de Oktober 1888 med Hensyn til Valglovens Forstaelse. I dette Cirkulæres Nummer 7 hedder det: „Efter Forholdets Natur og Forudsætningen i Valglovens § 18 maa det antages, at der ogsaa efter Valglisternes endelige Berigtigelse bør være Udgang for Kommunens Beboere til at gjøre sig bekendte med samenes Indhold. For ikke herved at paaføres usornøden Uleilighed maa Kommunalbestyrelsen imidlertid være berettiget til paa passende Maade at begrænse Udgangen til saadant Efterhyn, saasom ved dertil at fastsætte en